

Huolellisuus ulosottomenettelyssä

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 10.7.2024 osoittamassaan kantelussa arvostellut ulosottoviranomaisen menettelyä siitä syystä, että ulosotossa ei ollut otettu huomioon hänelle myönnettyä palkan ulosmittauksen rajoitusta. Kantelija oli ollut asiasta useaan kertaan yhteydessä ulosotoon, mutta varat oli silti tilitetty eteenpäin velkojille.

SELVITYS

Valtakunnanvoudin kanslia on pyynnöstäni antanut 5.11.2024 päivätyn lausunnon, jonka liitteenä on Ulosottolaitoksen perustäytäntöönpanon toimintayksikön lausunnot ja selvitykset. Lausunnot ja selvitykset toimitetaan tämän päätöksen ohessa kantelijalle.

RATKAISU

Arviointi

Ulosottokaaren 1 luvun 19 §:n mukaan ulosottomiehen tulee toimia virkatehtävissään asianmukaisesti ja puolueettomasti. Täytäntöönpanotehtävät tulee suorittaa joutuisasti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti aiheuttamatta vastaajalle tai sivulliselle suurempaa haittaa kuin täytäntöönpanon tarkoitus vaatii.

Ulosottokaaren 4 luvun 51 §:n mukaan jos velallisen maksukyky on sairauden, työttömyyden, velallisen maksaman elatusavun, tavanomaista suurempien tulonhankkimiskulujen tai muun erityisen syyn vuoksi olennaisesti heikentynyt, palkasta ulosmitataan toistaiseksi tai määrättyä aikana säännönmukaista pienempi määrä.

Ulosottokaaren 4 luvun 58 §:n mukaan palkan maksajan tulee kunakin maksukautena heti ja ilman eri korvausta toimittaa palkan pidätys maksukiellon mukaisesti ja suorittaa määrä ulosottomiehelle.

Kantelijan ulosmittausta oli rajoitettu määräajaksi kesäkuusta 2024 alkaen. Ulosottotarkastaja oli lähettänyt 27.5.2024 kantelijan palkan maksajalle päivitetyn maksukiellon. Asiassa selvittämättä jääneestä syystä kantelijan palkan maksaja oli kuitenkin toimittanut kesäkuun palkan pidätyksen aiempaan tapaan ottamatta huomioon päivitettyä maksukieltoa. Kantelija oli palkan maksun jälkeen ollut yhteydessä Ulosottolaitokseen, jossa asiaa on hoitanut kantelijan vastaavan ulosottomiehen sijaisena toiminut ulosottotarkastaja A.

Kantelija oli soittanut A:lle asiasta ensimmäisen kerran torstaina 27.6.2024. Selvityksensä mukaan A oli puhelun yhteydessä tarkistanut, että ulosoton kohdistusjärjestyksen keskeytys olisi ollut päällä, mutta ei ollut tarkistanut sitä, mihin saakka keskeytys oli voimassa. Kohdistusjärjestyksen keskeyttäminen olisi varmistanut sen, että kantelijan palkan maksajalta mahdollisesti viikonlopun aikana Ulosottolaitoksen virkavaraintilille saapuvat varat eivät tilittyisi automaattisesti velkojille. Kantelija oli soittanut A:lle vielä myös perjantaina 28.6.2024. Selvityksensä mukaan A oli puhelun yhteydessä tarkistanut, että kantelijan palkasta pidätetyt varat eivät vielä tuolloin näkyneet vastaavan ulosottomiehen työpinossa.

Ulosottolaitoksen virkavaraintilille tulleet varat olivat tilittyneet velkojille seuraavan viikonlopun aikana. A oli saanut tiedon tapahtuneesta kantelijan yhteydenoton seurauksena tiistaina 2.7.2024, minkä jälkeen hän oli tehnyt viipymättä velkojille varojen palautuspyynnön ja pahoitellut kantelijalle lähettämässään sähköpostissa asiaa.

Ulosottoviranomaisen toimintaa ja ulosottomenettelyn etenemistä ohjaa virallistoimintoisuus. Siihen kuuluu, että ulosottomies itsenäisesti ja aktiivisesti vastaa täytäntöönpanomenettelyn etenemisestä.

Käsiteltävässä asiassa virhe ulosotossa oli tapahtunut siitä syystä, että ulosoton automaattinen kohdistusjärjestys ei ollut ollut keskeytettynä toisin kuin A oli olettanut. Kantelijalle lähettämässään sähköpostiviestissä A on pohtinut virheen johtuneen kenties siitä, että keskeytys olisi ollut voimassa ainoastaan kesäkuun loppuun saakka.

Asiassa saadun selvityksen perusteella jää osin epäselväksi, oliko kohdistusjärjestys ollut tosiasiassa keskeytetty, kun A selvityksensä mukaan tarkisti asiaa kantelijan puhelun yhteydessä. Kiistatonta A:n selvityksenkin perusteella joka tapauksessa on, että hän ei tarkistanut keskeytyksen päättymisajankohtaa, eikä keskeytys ollut voimassa enää viikonloppuna, jolloin varat tiittyivät velkojille.

Kuten valtakunnanvoudin kanslia on lausunnossaan todennut, tapahtunut olisi ollut mahdollista estää poistamalla kohdistusjärjestys käytöstä, kun A:lla oli kantelijan yhteydenoton perusteella ollut tieto työnantajan tekemästä virheellisestä pidätyksestä. Kun A ei ollut riittävällä huolellisuudella varmistanut kohdistusjärjestyksen keskeytyksen voimassaoloa, hän on laiminlyönyt ulosottomiehen menettelyltä edellytettävää asianmukaisuuden vaatimusta.

Osa varoista oli pystytty palauttamaan kantelijalle heti ja kokonaisuutena varat oli palautettu noin kolmen ja puolen viikon kuluessa. A oli kantelijalle lähettämässään sähköpostiviestissä pahoitellut virhettään ja todennut oppivansa sen johdosta jatkossa tarkistamaan asiat tarkemmin.

Toimenpide

Kiinnitän ulosottotarkastaja A:n huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen vastaavissa tilanteissa.

Asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Juho Lehtimäki